

Emniyet umum müdürlüğü ile gümrük muhafaza ve muamele sınıfı teşkilâtı hakkındaki kanunlara bağlı kadrolara dahil maaşlı ve daimî ücretli memurlara bir er tayını istihkakı verilmesine dair kanun lâiyhası ve Dahiliye, Gümrük ve inhisarlar, Millî müdafaa ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/788)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/1303

1. IV. 1942

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Emniyet umum müdürlüğü ile Gümrük muhafaza ve muamele sınıfı teşkilâtı hakkındaki kanuna bağlı kadroya dâhil maaşlı ve daimî ücretli memurlara bir er tayını istihkakı verilmesi hakkında hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinece 26. III. 1942 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Mucip sebepler

1. — Şimdiki gibi fevkalâde hallerde veya seferberlikte emniyet teşkilâtı mensupları, tabii zamanlara nazaran yeni ve mühim işleri başarmak vazifesini üzerlerine almışlardır. Bu vazifelerin lâykiyle ifa edilebilmesi, emniyet mensuplarının geceli, gündüzlü işlerinin başında kalmalarını icabettirmekte olduğu gibi yine ahvaldeki fevkalâdelik dolayısıyla Emniyet teşkilâtı kanununun Vekâletimize verdiği salâhiyete binaen bu teşkilât mensupları icabı hale göre memuriyet mahallerinden başka yerlere sık, sık gönderilmek suretiyle istihdam edilmektedirler.

Bu hal almakta oldukları maaşlarının bir kısmını kendilerine ve diğer kısmını da ailelerine tefrik etmelerini mucip olmakta ve bu yüzden gerek kendileri ve gerekse aileleri geçim hususunda ciddi müşkülâta uğramaktadırlar.

Esasen müşkil bulunan ve fevkalâde bedeni yorgunluğu icabettiren vazifeleri dolayısıyla tam gıda almak mecburiyetinde bulunan emniyet mensuplarının umumî emniyet ve asayişin temini işini bugünkü duruma uygun bir surette yapabilmeleri için kendilerinin ikdarı lüzumlu bulunmaktadır.

2. — 4105 sayılı kanun hükümlerinden; memleketin iç emniyetini temin eden silâhlı kuvvetlerden biri bulunan jandarma mensupları da istifade etmiştir. Jandarma gibi yurdun emniyet ve asayişini teminle mükellef diğer bir silâhlı kuvvet olan polis de işbu haktan müstefit edilmesi adalet kaidelerine ve hizmet icaplarına uygun düşmektedir.

3. — Genelkurmay başkanlığının 16 nisan 1941 gün ve Ş. 13531 sayılı başemri; Gümrük muhafaza genel komutanlığı birlik ve teşekküllerinin heyeti unumiyesini seferî hizmete dahil kabul etmekte ve vazifeleri vermekte olduğu gibi Gümrük muhafazasının kuruluşuna ait olan kanunlar da bu teşkilâtı ordunun bir cüzü olarak tesbit etmektedir.

Esasen Devletin müsellâh kuvvetlerinden olan ve en ağır şartlar ve türlü mahrumiyetler altında

kendi vazifelerinden başka emrinde buldukları ordu birlikleriyle veya doğrudan doğruya hudut ve kıyılar üzerinde şehir ve kasabalardan uzak yerlerde memleketin korunmasına da çalışan ve bu suretle aldıkları seferî ödevlerini de yapan bütün Gümrük muhafaza teşkilâtı mensuplarının, aynı şartlar içinde ve aynı vazifeler gören kendi teşkilâtları mensuplarından bir kısmına verilen haklardan istifade etmesini, yanyana çalıştıkları ordu mensupları gibi kanunun şümulü daire-sine girmelerini zaruri kılmaktadır.

Bu mülâhazalarla 4105 sayılı kanun hükümlerinin Emniyet teşkilâtı mensupları ile Gümrük muhafaza ve muamele sınıfı mensuplarına da teşmili zaruri görülmüş ve bu hususta tanzim kılınan kanun lâyihası ilişik olarak takdim edilmiştir.

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye encümeni

Esas No. 1/788

Karar No. 15

8 . IV . 1942

Yüksek Reisliğe

Emniyet umum müdürlüğü ile Gümrük muhafaza ve muamele sınıfı teşkilâtı hakkındaki kanuna bağlı kadroya dahil maaşlı ve daimî ücretli memurlara birer er tayını istihkakı verilmesi hakkında hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 26 . III . 1942 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası neümenimize havale edilmiş bulunduğu dan Dahiliye vekili huzuriyle okundu ve konuşuldu.

Fevkalâde haller içinde Devlet emniyet teşkilâtı vazifelerinin iktisap ettiği ehemmiyet ve nezaket ve bunun istilzam edeceği geceli ve gündüzlü mesai faaliyeti bakımından olduğu kadar yine iç emniyetini temin vazifesiyle mükellef olan jandarma mensuplarının da 4105 sayılı kanun hükümlerinden istifade ettirilmiş olması bakımından da emniyet mensupları teşkilâtının ve Gümrük muhafaza teşkilâtı ordunun bir cüzü olması itibariyle de bu teşkilât mensuplarının aynı suretle ve aynı derecede terfi ve rıkar edilmeleri tabii ve lüzumlu görülmüş ve kanunun maddeleri de aynen kabul edilmiş ol-

duğunun arziyle Gümrük ve inhisarlar encümeni-ne havale buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Dahiliye En. Reisi	Reis Vekili	
Tekirdağ	Çoruh	
<i>Cemil Uybudin</i>	<i>Atif Tüzün</i>	
M. M.	Kâtip	
Zonguldak	Kütahya	
<i>İ. Etem Bozkurt</i>	<i>Sadri Ertem</i>	
Ankara	Antalya	Antalya
<i>Ekrem Ergun</i>	<i>Rasih Kaplan</i>	<i>Tayfur Sökmen</i>
Balıkesir	Bursa	Çorum
<i>S. Uzay</i>	<i>F. Güvendiren</i>	<i>İ. Kemal Alparsar</i>
Denizli	Erzurum	Erzurum
<i>Dr. B. Uz</i>	<i>Z. Soydemir</i>	<i>N. Elgün</i>
Gazianteb	Hatay	Kars
<i>Dr. A. Melek</i>	<i>A. Türkmen</i>	<i>E. Özoguz</i>
Konya	Malatya	Mardin
<i>Ş. Ergun</i>	<i>E. Barkan</i>	<i>Edib Ergin</i>
Maraş	Sivas	Trabzon
<i>Z. Kayran</i>	<i>Mitat Ş. Bleda</i>	<i>S. Abonozoğlu</i>
Yozgad	Zonguldak	
<i>S. Korkmaz</i>	<i>Rifat Vardar</i>	

Gümrük ve inhisarlar encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Gümrük ve İn. encümeni

Esas No. 1/788

Karar No. 15

10 . IV . 1942

Yüksek Reisliğe

Emniyet umum müdürlüğü ile Gümrük muhafaza ve muamele sınıfı teşkilâtı hakkındaki kanuna bağlı kadroya dahil maaşlı ve daimî ücretli memurlara birer er tayını verilmesi hakkında hazırlanıp Vekiller Heyetinin 26 . III . 1942 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası encümenimize de havale buyurulmuş olmakla tetkik ve müzakere edildi.

Dahiliye encümeninin mucip sebepler lâyihasında izah ettiği fikir ve mütalâalara encümenimiz de iştirak etmekle teklifin aynen kabulünü muvafık görmüştür.

Havalesi mucibince Millî Müdafaa encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe takdim kılındı.

G. ve İn. En. Reisi

M. M.

Mardin

Erzurum

S. Düzgören

M. H. Göle

Kâtip

Seyhan

Bilecik

Çorum

Şemsa İşcen

M. Ş. Esendal

S. Köstekçioğlu

Denizli

Konya

F. A. Akça

İ. Erdal

Samsun

Yozgad

S. Necmi Selmen

Ekrem Pekel

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Millî Müdafaa encümeni

Esas No. 1/788

Karar No. 23

14 . IV . 1942

Yüksek Reisliğe

Emniyet umum müdürlüğü ile Gümrük muhafaza ve muamele sınıfı teşkilâtı hakkındaki kanuna bağlı kadroya dahil maaşlı ve daimî ücretli memurlara bir er tayını istihkakı verilmesi hakkında hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 26 . III . 1942 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesiyile birlikte sunulduğuna dair olup Dahiliye ve Gümrük inhisarlar encümenlerince müzakere edilerek yapılan mazbatalariyle Encümenimize verilen Başvekâletin 1 nisan 1942 tarihli ve 6/1303 sayılı tezkeresi ve bağlı lâyiha encümenimize Dahiliye, Maliye ve Gümrük ve inhisarlar vekilleri huzuriyle okundu ve icabı müzakere ve münakaşa edildi.

Filhakika memleketin emniyet ve asayişini temine çalışan ve geceli gündüzlü ailelerinden ayrılmak zıdırarında olan emniyet memurlariyle memleketin hudutlarında çok nazik ve önemli vazifeleriyle her türlü huzur ve istirahatın

mahrum olan Gümrük muhafaza memurlarının fevkalâde hal dolayısıyla uğradıkları işe sıkıntısını giderecek olan bu lâyihayı Encümenimiz oy birliğiyle pek musip ve yerinde bulunmuştur. Ancak bir çok ağır vazifeleriyle memleketin üca köşelerinde ve ekseriya bu arkadaşlarının yanında pek ağır mahrumiyetler içinde karakol komutanlığı vazifesini gören temditli jandarma sınıfının bu kanundan hariç kalması Encümenimizce ihmal edilemeyecek bir muamele telâkki edilmiştir. Gedikli mektebine senede ancak yüz kişi kadar alınması dolayısıyla bunlar bir çok seneler temditli olarak kalmakta ve memleketteki 2500 kadar karakol için kâfi gedikli bulunmadığından karakol komutanlığı yapmaktadırlar. Fazla olarak 3949 sayılı kanunla evlenmelerine de müsaade edilmiş olduğu için ekserisinin çoluk çocuk sahibi olması dolayısıyla de sıkıntılarını artmış bulunmaktadır. Bundan dolayı Encümenimiz Dahiliye ve Maliye vekillerinden

adetleri dört bini geçmeyen temditli jandarma sınıfının da terfihleri hususunu temin edecek tedabirin alınması rica ve temennisinde bulunarak kanun lâyihası başlığında yapılan değişiklikle aynen kabul edilmiş ve havalesi mucibince Bütçe encümenine verilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

M. M. En. Reisi	M. M.	Kâtip
Diyarbakır	Samsun	Konya
Gl. K. Sevüktekin	R. Barkın	Vehbi Bilgin

Ağrı	Bursa	Çankırı
Gl. K. Doğan	Gl. N. Tınaz	Dr. A. Arkan
Çorum	Erzurum	Gümüşane
E. Sabri Akgöl	A. Akyürek	Y. Ziya Zarbun
İstanbul	İçel	Kayseri
Ş. Â. Ögel	R. Koraltan	N. Toker
Malatya		Manisa
Gl. O. Koptagel		K. N. Duru
Muğla		Seyhan
S. Güney		Sinan Tekelioğlu

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 81
Esas No. 1/788

24 . IV . 1942

Yüksek Reisliğe

Emniyet umum müdürlüğü ile Gümrük muhafaza ve muamele sınırlı teşkilâtı hakkındaki kanuna bağlı kadroya dahil maaşlı ve daimî ücretli memurlara bir er tayını istihkakı verilmesi hakkında Başvekâletin 1. IV. 1942 tarih ve 6/1303 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası encümenimize tevdi buyurulmakla Dahiliye, Gümrük ve inhisarlar ve Millî Müdafaa encümenleri mazbatalarıyla birlikte ve Dahiliye vekili Fayık Öztrak'la Maliye vekili Fuad Ağralı ve Gümrük ve inhisarlar vekâletinin salâhiyetli memuru hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Ahvali haziranın; dahilî emniyet ve âsâyışte daha sıkı tedbirler alınmasını icabettirdiği ve bu zaruretin, Devletin dahilî emniyetinde tıpkı jandarma gibi silâhlı kuvvetlerini teşkil eden polis teşkilâtı ile yurdun sınır ve kıyılarını gözliyerek malî emniyetiyle beraber memleketin korunmasına da çalışan Gümrük muhafaza teşkilâtı mensuplarına 4105 sayılı kanunun birinci maddesi mucibince birer er tayını verilmesi maksadiyle işbu lâyihanın tanzim edilmiş olduğu anlaşılmıştır.

Lâyihanın müzakeresi sırasında:

Hayat pahalılığının artması ve meşakkatli mesainin karşılanması gibi mucip sebeplerin Devlet teşkilâtına dahil diğer bir çok memurlar için de vârit olduğu ileri sürülerek bozu-

lan maişet muvazenesinin böyle anormal çarelere başvurularak değil fiyatlarda bir istikrar ve katiyet temini suretiyle yeniden tanzimi doğru olacağı ve bu kanunun yine bir takım emsallere yol açmak suretiyle bütçede miktarı gittikçe artan külfetler tahmil edeceği mülâhazaları dermeyan edilmiş ve fakat dahilî emniyet ve âsâyış hizmetlerinin gösterdiği hususiyet ve bu hizmetlerin ifası dolayısıyla müntesiplerinin maruz buldukları mesai ve geçim şartları nazarı itibare alınarak bütçeye (1 400 000) lira raddesinde bir külfet tahmil edeceği anlaşılan lâyiha encümenimiz ekseriyetince kabule şayan görülmüştür.

Bundan sonra maddelerin müzakeresine geçilmiş ve ikinci maddede yazılı rayicin ne suretle tesbit edileceği ciheti müzakere mevzuu olmuş, bu hususta Maliye vekâletiyle Divanı muhasebat arasında müşterek bir tatbik şekli mevcut olduğu ve binaenaleyh bu noktanın bir gûna tereddüde mahal vermiyeceği anlaşılmıştır.

Bazı maddelerinde kelime tashihleri yapmak suretiyle hemen aynen kabul edilen lâyiha, Umumî Heyetin tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	M. M.
Çorum	Kastamonu	Muğla
İ. Eker	T. Coşkan	H. Kitabcı

Kâtip		
İstanbul	Afyon K.	Antalya
<i>F. Öymen</i>	<i>Ş. R. Hatipoğlu</i>	<i>N. E. Sumer</i>
Bolu	Bolu	Bursa
<i>Celâl Said Siren</i>	<i>Dr. Zihni Ülgen</i>	<i>Dr. Sadi Konuk</i>
Bursa	Diyarbakır	Giresun
<i>A. Nevzat Ayas</i>	<i>Rüştü Bekit</i>	<i>M. Akkaya</i>
İsparta	İstanbul	Kayseri
<i>R. Ünlü</i>	<i>S. Uraz</i>	<i>F. Baysal</i>
Kırklareli	Konya	Kütahya
<i>B. Denker</i>	<i>R. Türel</i>	<i>A. Tiritioğlu</i>
Maraş	Seyhan	Tokad
<i>M. Bozdoğan</i>	<i>S. Çam</i>	<i>H. N. Keşmir</i>
	Tunceli	
	<i>M. Yenel</i>	

Kayseri mebusu

lâyihanın esbabı mucibesi hayat pahalılığının artması ve meşekkatli mesainin karşılanması esaslarına istinat etmektedir. Devletin muhtelif dairelerinde aynı vaziyette olan memurlar bulunduğu gibi bu kanunla müstefit kılınanlar arasında da mümasil ve daimî sabit hizmetlerde bulunanlar vardır ki, lâyiha tanzim edilirken memurlar arasında mevcut bulunması icabeden âdil esaslardan uzaklaşmamak için bu tefrikin nazara alınması icabederdi. Lâyihanın bu esaslar gözetilerek tadili reyiniyim.

Suad Hayri Ürgüblü

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Emniyet umum müdürlüğü kadrosu ile Gümrük muhafaza ve muamele sınıfı teşkilâtı hakkındaki kanuna bağlı kadroda gösterilen maaşlı ve daimî ücretli memurlara birer er tayını istihkakı verilmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Ordu mensuplarına bir er tayını istihkakı verilmesi hakkındaki 4105 sayılı kanunun birinci maddesi hükmü, Emniyet umum müdürlüğü kadrosuna ve Gümrük muhafaza ve muamele sınıfı memurları teşkilâtına dair 3944 sayılı kanuna bağlı kadroya giren maaşlı ve daimî ücretli memurlar hakkında da tatbik olunur.

MADDE 2. — Er tayını istihkakı mahallî rayiç esası üzerinden bedelen ödenir. Ancak askerî birlik bulunan yerlerde bu bedel o birlik mensuplarına ödenen er tayını bedeli istihkakını geçemez.

MADDE 3. — Bu kanun 1 haziran 1942 tarihinden muteberdir.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Bş. V. Ad. V.

Dr. R. Saydam H. Menemenlioğlu

M. M. V. Da. V.

A. R. Artunkal Fayık Öztrak

Ha. V. Mal. V.

Ş. Saracoğlu F. Ağralı

Mf. V. Na. V.

Yücel A. F. Cebesoy

İk. V. S. İ. M. V.

Sırrı Day Dr. H. Alataş

G. İ. V. Zr. V.

R. Karadeniz Muhlis Erkmen

Mü. V. Ti. V.

F. Engin M. Ökmen

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Emniyet umum müdürlüğü kadrosıyla Gümrük muhafaza ve muamele sınıfı teşkilât kadrosundaki memurlara bir er tayınının verilmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Hükümetin birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Emniyet umum müdürlüğü kadrosıyla Gümrük muhafaza ve muamele sınıfı teşkilât kadrolarındaki memurlara birer er tayını verilmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Hükümetin teklifi aynen.

MADDE 2. — Hükümetin teklifi aynen.

MADDE 3. — Bu kanun 1 haziran 1942 tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.